

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Andrei Harghel și Iurie Diaconu,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Sergiu Coptu, inculpata Cozma R. și avocatul Grigore Sarsaman, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani din 24 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 în privința lui

Cozma Rodica Vasile, născută la 06.02.1977, originară din s. Sadova, r-ul Călărași.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 19.04.2012 pînă la 24.12.2012;

Instanța de apel de la 31.01.2013 pînă la 01.04.2013;

Instanța de recurs de la 29.10.2013 pînă la 29.01.2014.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani din 24 decembrie 2012 Cozma Rodica de sub învinuirea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) CP a fost achitată din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a reținut, că Cozma Rodica de către organul de urmărire penală se învinuiește în aceia, că fiind angajată în calitate de profesor la Școala primară nr.91 „A.Ursu”, situată în mu. Chișinău pe str. Calea Ieșilor 57/2, în baza diplomei eliberate de colegiul Pedagogic „A.Mateevici” din mun. Chișinău, prin înțelegere prealabilă cu persoane necunoscute organului de urmărire penală, urmărind scopul confecționării, deținerii și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, în luna august a anului 2005, a prezentat la locul de serviciu diploma seria AL nr.0100226, cu numărul de înregistrare 06005 din 28.05.2005, eliberată de către Universitatea Real - Umanistică din Cahul, conform căreia a obținut titlul de licențiat în filologie, specializarea Filologie, specialitatea limba și literatura română, care conține semne de falsificare.

Astfel, Cozma Rodica este învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP - confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșită de mai multe persoane.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata Cozma Rodica să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin. (2) lit. b) CP, cu încetarea procesului penal în privința acesteia în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, motivînd, că instanța de fond eronat a interpretat probele existente și nu a avut o poziție neutră în proces, iar la baza sentinței de achitare au fost puse

doar probele administrate de către partea apărării, neindicând careva motive certe ce ar combate declarațiile acuzării;

- avocatul Grigore Sarsaman în interesele inculpatei Cozma Rodica, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care instanța să se expună în privința corpurilor delictu cu eliberarea acestora deținătorului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Grigore Sarsaman, iar apelul procurorului admis casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează.

Inculpata Cozma Rodica, a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin. (2) lit. b) CP. În temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) CP, inculpata Cozma Rodica a fost liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției de atragere la răspundere penală.

Instanța de apel a constatat, că sunt eronate concluziile instanței de fond expuse în sentința atacată cu referire la faptul că inculpata Cozma Rodica urmează a fi achitată din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au atacat cu recursuri ordinare:

- avocatul Sergiu Coptu și inculpata Cozma Rodica la 30 septembrie 2013, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) CPP, au solicitat casarea parțială a sentinței instanței de fond și casarea totală a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de achitare, iar în partea corpului delict –diploma și anexa la diplomă eliberată de Universitatea Real-Umanistică din Cahul, a dispune restituirea inculpatei, motivînd, că:

➤ instanța de fond nu s-a expus în privința corpurilor delictu anexate la materialele cauzei penale;

➤ inculpata Cozma Rodica nu cunoștea că această diplomă este falsificată și în consecință, nu avuse intenția directă (forma vinovăției la infracțiunea incriminată);

➤ inculpata Cozma Rodica a prezentat instanței de fond un șir de înscrisuri, pe care ea le-a păstrat ocazional în perioada anilor de studii ceea ce confirmă, că ea a fost studentă la Universitatea Real-Umanistică;

➤ instanța de apel, făcînd trimitere la declarațiile martorului Atanasov N. nu a cunoscut faptul că Procuratura r-lui Cahul a început urmărirea penală pe dosarul penal nr. 2013150455 în privința lui pe faptul, că a transmis arhiva Universității Real-Umanistice din Cahul la maculatură, a pierdut ștampila Universității în această perioadă și a săvîrșit și alte acțiuni de falsificare conform prevederilor art. 361 alin.2 lit. b) CP și la moment în privința lui se desfășoară urmărirea penală pe aceste fapte;

➤ instanța de apel nu a ținut cont de faptul că potrivit răspunsului Ministerului educației nr. 10/15 -1495 din 14.03.2013 se menționează expres faptul că cet. Cozma Rodica a efectuat studiile la Universitatea Real-Umanistică din Cahul, facultatea Filologie, pedagogie și arte, profilul Filologie, specialitatea de limba și literatura română secția frecvența redusă în perioada anilor 2001 – 2005;

➤ instanța de apel a dat în mod greșit apreciere critică declarațiilor martorului Dunas A., declarațiile căruia de asemenea în viziunea apărării sunt confirmate prin celelalte mijloace de probă;

➤ instanța de apel în cadrul examinării cauzei penale în apel nu a ținut cont de faptul că partea acuzării a menționat în învinuire faptul, că inculpata Cozma Rodica a

comis această infracțiune împreună cu alte persoane necunoscute organului de urmărire penală, însă nu a indicat în învinuire art. 41 și 42 CP nu a menționat care rol l-a avut inculpata la comiterea infracțiunii, cine a fost ea - organizator, instigator, complice, sau autor. Specificul participației, ca formă deosebită a activității infracționale, determină problema răspunderii penale a participanților la infracțiune;

➤ în instanța de apel nu a examinat probele, care au fost puse la baza concluziilor de vinovăție;

- avocatul Grigore Sarsaman, în recursul declarat la 20 mai 2013 (în termen) solicită casarea hotărârii, cu menținerea sentinței motivînd, că infracțiunea incriminată nu este dovedită, fiind bazată pe presupuneri, iar aceasta s-a soldat cu faptul, că incorect a fost încetat procesul penal aplicînd termenul de prescripție.

6. Colegiul penal va decide inadmisibilitatea recursurilor ordinare, reieșind din următoarele.

7. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

8. Instanța de apel a relatat, că vinovăția lui Cozma Rodica se confirmă prin: declarațiile martorului Popa Valeriu, Atanasov Nicolae, Dunas Andrei, precum și: raportul de constatare tehnico-științifică nr.459, 460 din 26.09.2011, prin care s-a constatat, că semnăturile plasate la rubrica „Rector” nu au fost executate de către însuși titularul Atanasov Nicolae, ci de către o altă persoană prin imitare servilă a semnăturilor autentice, iar impresiunile de ștampile din diplomă nu sunt aplicate cu ștampila Universității Real - Umanistice din Cahul. Impresiunile de ștampile din diploma suspectă sunt aplicate cu aceeași ștampilă, însă nu cu ștampila Universității Real-Umanistice Cahul, mostrele amprentelor căreia s-au prezentat la examinare. Aceste două impresiuni de ștampilă suspecte și impresiunile - model ale ștampilei Universității Real-Umanistice Cahul, puse la dispoziția specialistului, sunt create cu clișee diferite (f. d. 54-62 vol. I); răspunsul Universității Real-Umanistice din Cahul, privitor la faptul că Cozma Rodica, nu este în lista celor admiși la examenul de licență nici la una din specialități (f.d. 37 vol. I); Ordinul nr.20 din 11.03.2005, eliberat de Universitatea Real-Umanistică din Cahul, cu privire la admiterea studenților la examenul de licență din care reiese, că familia inculpatei nu se conține în această listă ca studentă (f. d. 26-34 vol. I); procesul-verbal de ridicare a diplomei seria AL nr.0100226, cu numărul de înregistrare 06005, din 28.05.2005 și anexa la diplomă (extras din lista reușitei) din 19.08.2011 (f. d. 129 vol. I).ș.a.

Colegiul penal remarcă, că instanța de apel a dat o apreciere corectă probelor prezentate și a cercetat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP - *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvîrșită de mai multe persoane.*

9. Din actele și lucrările dosarului rezultă că infracțiunea comisă de inculpata Cozma Rodica, conform art. 16 CP, se atribuie la categoria celor mai puțin grave, de aceea conform art. 60 alin. (1) lit. b) CP, persoana se liberează de răspundere penală, întrucît din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat 5 ani.

Astfel, ținând cont de cele expuse mai sus și de faptul că actul dat fals a fost eliberat în 2005, instanța corect a liberat pe Cozma Rodica de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, procesul penal în privința acesteia urmînd a fi încetat.

Din cele expuse se cere concluzia, că argumentele recursului avocatului Grigore Sarsaman referitor la faptul, că vinovăția inculpatei nu-i demonstrată, sunt lipsite de forță probantă și se combat prin cele relatate mai sus. Argumentele recurentului nu cad sub incidența acelor temeuri prevăzute în art. 427 CPP, de aceea recursul lui va fi apreciat ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

10. Referitor la argumentele avocatului Sergiu Coptu și inculpatei Cozma Rodica, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 CPP.

11. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de avocatul Sergiu Coptu și inculpata Cozma Rodica împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coroportat la art. 401 Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului, rezultă că decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 a fost pronunțată la 02 mai 2013 în prezența avocatului Grigore Sarsaman și recepționată de către acesta tot la 02 mai 2013, fapt confirmat prin semnătura lui pe recipisă (f.d. 41, vol. II).

Însă avocatul Sergiu Coptu declară recurs împotriva deciziei instanței de apel abia la 30 septembrie 2013 (f.d. 54, vol. II).

Revenind la cauza penală ce face obiectul recursului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 03 iunie 2013, inclusiv.

În astfel de circumstanțe, raportînd speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Sergiu Coptu și inculpată este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de ei este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani din 24 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 în privința lui **Cozma Rodica Vasile**, declarate de avocatul Sergiu Coptu și inculpată, ca fiind depus peste termen și al avocatului Grigore Sarsaman, ca vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 februarie 2014, ora 9³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Andrei Harghel

Iurie Diaconu